

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Jolanta Markowska

Protokolant: Wiktoria Ceyrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 30 czerwca 2026 r. przez wykonawcę: **M.L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Energy-Bud M.L., ul. Robotnicza 1a,**

84-242 Luzino w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: **Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska działająca w imieniu i na rzecz Gminy Miasta Gdańska, ul. Żaglowa 11, 80-560 Gdańsk,**

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego – wykonawcy: **MHB Polska sp. z o.o.,**

ul. gen. Mariusza Zaruskiego 4A/6, 81-577 Gdynia, zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 3186/26 po stronie zamawiającego,

orzeka:

1. oddala odwołanie;

2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża wykonawcę: **M.L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Energy-Bud M.L., ul. Robotnicza 1a, 84-242 Luzino, i:**

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **10 000 zł 00 gr** (słownie: dziesięć tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę: **M.L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Energy-Bud M.L., ul. Robotnicza 1a, 84-242 Luzino** tytułem wpisu od odwołania,

2.2. zasądza kwotę: **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) od wykonawcy: **M.L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Energy-Bud M.L., ul. Robotnicza 1a, 84-242 Luzino** na rzecz zamawiającego: **Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska działająca w imieniu i na rzecz Gminy Miasta Gdańska, ul. Żaglowa 11, 80-560 Gdańsk** stanowiącą koszty poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący:

Sygn. akt: KIO 3186/26

Uzasadnienie

Zamawiający, Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska działająca w imieniu i na rzecz Gminy Miasta Gdańska z siedzibą w Gdańsku, prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych ((tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 793) zwanej dalej „Pzp” w przedmiocie: „Budowa oświetlenia ulic w Gdańsku w ramach programu „Jaśniejszy Gdańsk Edycja 2026 Etap I”. Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych dnia 15 kwietnia 2026 r., numer publikacji ogłoszenia: 2026/BZP 00198472/01.

W dniu 25 czerwca 2026 r. Zamawiający przekazał wykonawcom informację o wyborze oferty najkorzystniejszej złożonej przez wykonawcę MHB Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni.

Wykonawca, M.L. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą ENERGY-BUD MARIUSZ LABUDZA siedzibą w Luzinie, wniósł odwołanie wobec czynności badania i oceny oferty MHB Polska Sp. z o.o., a w konsekwencji zaniechanie odrzucenia jego oferty, pomimo że złożone przez tego wykonawcę wyjaśnienia dotyczące rażąco niskiej ceny wraz z załączonymi kosztorysami nie uzasadniały ceny oferty, były ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne oraz nie obejmowały istotnych kosztów wykonania zamówienia. Zaniechania Zamawiającego doprowadziły do nieuprawnionego wyboru oferty tego wykonawcy jako najkorzystniejszej.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie przepisów art. 226 ust. 1 pkt 8) oraz 224 ust. 6 Pzp, poprzez zaniechanie odrzucenia oferty MHB Polska Sp. z o.o., jako oferty zawierającej rażąco niską cenę z uwagi na to, że wyjaśnienia wraz z załączonymi kosztorysami nie uzasadniały ceny oferty, w szczególności wskazywały zastosowanie stawki roboczogodziny poniżej płacy minimalnej, były niekompletne, ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne, nie obejmowały pełnego zakresu kosztów wykonania zamówienia oraz nie wynikały z nich wszystkie informacje wymagane wezwaniem. W konsekwencji powyższe doprowadziło do naruszenia art. 239 ust. 1 ustawy Pzp poprzez nieuprawniony wybór oferty

MHB Polska Sp. z o.o., jako najkorzystniejszej, pomimo że to oferta Odwołującego jest najkorzystniejsza.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

- 1/ unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej;
- 2/ powtórzenia czynności badania i oceny ofert, w tym odrzucenie oferty MHB Polska Sp. z o.o. jako oferty zawierającej rażąco niską cenę,
- 3/ dokonania ponownego wyboru oferty najkorzystniejszej spośród ofert niepodlegających odrzuceniu.

Odwołujący wyjaśnił, że zaniechanie przez Zamawiającego odrzucenia oferty MHB Polska Sp. z o.o. powoduje niemożność udzielenia zamówienia Odwołującemu. W wyniku naruszeń, jakich dopuścił się Zamawiający, związanych z nieprawidłowym badaniem oferty MHB Polska Sp. z o.o. oraz zaniechaniem jej odrzucenia, Odwołujący może ponieść szkodę w postaci utraconych korzyści. Gdyby oferta MHB Polska Sp. z o.o. została prawidłowo zbadana i oceniona w zakresie rażąco niskiej ceny, jako oferta podlegająca odrzuceniu, Odwołujący miałby szansę uzyskania zamówienia, gdyż to jego oferta byłaby w rankingu najkorzystniejszą spośród ofert niepodlegających odrzuceniu dla części 1.

Odwołujący wyjaśnił, że pismem z dnia 07.06.2026 r. Zamawiający wezwał MHB Polska Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień, w tym złożenia dowodów dotyczących wyliczenia ceny, ponieważ cena całkowita w ofercie tego wykonawcy jest niższa o co najmniej 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 Pzp. Zamawiający zastrzegł, że *„Wyjaśnienia mogą zawierać m.in. dowód w postaci szczegółowej kalkulacji ceny ofertowej w formie kosztorysu szczegółowego wraz z końcowym zestawieniem tabelarycznym materiałów, robocizny i sprzętu przyjętego do kalkulacji wraz z cenami oraz podaniem wielkości narzutów przyjętych do obliczenia ceny ofertowej w tym kosztów pośrednich i zysku (dotyczy zarówno prac wykonywanych siłami własnymi jak i prac zleconych podwykonawcom). (...) Alternatywnie zamiast złożenia dowodu w postaci szczegółowej kalkulacji Wykonawca może złożyć dowód w postaci zestawienia sporządzonego według wzoru przekazanego przez Zamawiającego, przy czym zestawienia materiałów, sprzętu i robocizny dla prac zleconych podwykonawcom (część B) należy potwierdzić właściwymi ofertami tych podwykonawców.”*

Niezależnie od przedstawienia wskazanych wyżej wyjaśnień i dowodów, Zamawiający wezwał Wykonawcę do złożenia oświadczenia co do:

- 1) potwierdzenia, że wartość kosztów pracy przyjętych do ustalenia ceny nie jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 2) potwierdzenia, że cena oferty uwzględnia realizację zamówienia zgodnie z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Celem wezwania do złożenia wyjaśnień wraz z dowodami było *„wykluczenie, w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, podejrzeń o nierzetelność kalkulacji Wykonawcy grożącej nienależytym wykonaniem lub niewykonaniem ww zamówienia lub też o świadome działanie w celu złożenia oferty z ceną niewiarygodną, nierealistyczną w porównaniu do cen rynkowych podobnych zamówień.”*

Wykonawca udzielił odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego, jednakże zdaniem Odwołującego, wyjaśnienia nie potwierdziły realności zaoferowanej ceny, były niekompletne, ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne i nie wynikały z nich wszystkie informacje wymagane wezwaniem, a załączone kosztorysy nie były ani kosztorysami szczegółowymi, ani sporządzonymi według tabel zamieszczonych w wezwaniu.

Odwołujący podniósł brak merytorycznej analizy treści wezwania przez Przystępującego, potraktowania go ogólnikowo, sztamkowo, gdyż podstawą wezwania nie było odchylenie oferowanej ceny od wartości szacunkowej, tylko od średniej arytmetycznej cen złożonych ofert.

1. Sprzeczność pomiędzy wyjaśnieniami a kosztorysami w zakresie kosztów pracy

Odwołujący wskazał, że w robotach budowlanych, które są przedmiotem zamówienia kluczowy wpływ na poziom ceny mają koszty zatrudnienia pracowników.

Wykonawca oświadczył, że wszystkie osoby delegowane do realizacji zamówienia będą zatrudnione na umowę o pracę. W wyjaśnieniach Przystępujący oświadczył również, że koszty pracy zostały przyjęte na poziomie nie niższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę wraz z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. od dnia 1 stycznia 2026 r. minimalna stawka godzinowa ustalona została w wysokości 31,40 zł.

Z przedłożonych kosztorysów wynika, że przyjęto następujące stawki robocizny:

w kosztorysie nr 687 - Oświetlenie Gdańsk, ul. Budziszów – 30,50 zł/r-g

w kosztorysie nr 687 – Oświetlenie Gdańsk ul. Olsztyńska - 29 zł/r-g.

co zdaniem Odwołującego oznacza, że kosztorysy stanowiące podstawę kalkulacji pozostają w oczywistej sprzeczności z treścią wyjaśnień i są niższe niż wynikające z przepisów o płacy minimalnej. Wykonawca nie przedstawił żadnych wyliczeń pokazujących, w jaki sposób przy wskazanych stawkach robocizny zapewniono koszty pracy zgodne z obowiązującymi przepisami, a wręcz zastosował stawkę za roboczogodzinę niezgodną z tymi przepisami. Nie można zatem uznać, że wykonawca wykazał realność kalkulacji kosztów pracy.

Odwołujący dodał, że stawka godzinowa robocizny kosztorysowej ustalona na podstawie analizy własnej powinna obejmować wszystkie składniki zaliczane do wynagrodzenia oraz koszty pochodne naliczane od wynagrodzeń, a więc powinna również obejmować wszystkie elementy wynikające z §6 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania określonych w programie funkcjonalno – użytkowym.

Kosztami związanymi z zatrudnieniem pracowników, w szczególności są:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze;
- 2) premie regulaminowe;
- 3) dodatkowe składniki wynagrodzenia (dodatki za staż pracy, inne dodatki przysługujące zgodnie z postanowieniami regulaminu pracy);
- 4) inne świadczenia związane z pracą (wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, zasiłki za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe);
- 5) obowiązkowe obciążenia płac (Ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe, Fundusz Pracy, Fundusz Emerytur Pomostowych);
- 6) odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Uwzględnienie tych kosztów w stawce za roboczogodzinę stanowi potwierdzenie wypełnienia obowiązku ustalenia stawki godzinowej zgodnie z ww. rozporządzeniami.

Zaoferowana stawka zarówno 29 zł jak i 30,50 zł jest niższa niż minimalna stawka godzinowa, która nie zawiera żadnych obciążeń stanowiących koszty pracodawcy, co powoduje, że wysokość stawki za roboczogodzinę na ww. poziomie budzi poważne wątpliwości pod względem rzetelności i legalności.

Uznanie za ofertę najkorzystniejszą ofertę opartą na kalkulacji, gdzie stawka robocizny jest poniżej płacy minimalnej to rażące naruszenie przez Zamawiającego tak przepisów ustawy Pzp jak i przepisów o zabezpieczeniu społecznym i przepisów prawa pracy. Oferowanie ceny nie pozwalającej na zapłatę wynagrodzenia zgodnego z przepisami o płacy minimalnej stanowi szczególnie jaskrawy i oczywisty przykład ceny, która jest rażąco niska, a czego Zamawiający nie wziął pod uwagę.

2. Wyjaśnienia mają charakter wyłącznie ogólnikowy

Przystępujący powołał się na upusty cenowe, co do przedstawionych w ofercie cen, a jednocześnie nie załączył żadnych dowodów w celu wykazania wysokości uzyskanych rabatów, których materiałów i usług one dotyczą, od jakich podmiotów zostały uzyskane, jaka wartość została dzięki nim obniżona. Takie twierdzenia pozostają wyłącznie deklaracjami, hipotetycznymi założeniami i nie stanowią dowodu w rozumieniu art. 224 Pzp. Nie zawierają one żadnych konkretnych danych, które pozwalałyby zweryfikować rzeczywisty wpływ tych upustów na cenę oferty.

Zamawiający w wezwaniu wyraźnie żądał złożenia wyjaśnień wraz z dowodami. Upust cenowy może mieć znaczenie w procedurze badania rażąco niskiej ceny wyłącznie wtedy, gdy wykonawca udowodni, że rzeczywiście został uzyskany, jest konkretny, możliwy do wykorzystania przy realizacji zamówienia oraz ma wymierny wpływ na cenę oferty. W niniejszej sprawie wykonawca tego nie wykazał. Szczególnie niewiarygodne jest powoływanie się na upusty, które dopiero mogą zostać uzyskane na etapie realizacji zadania. Cena ofertowa powinna być realna i skalkulowana na moment składania oferty, a nie opierać się na przyszłych, niepewnych negocjacjach z dostawcami lub podwykonawcami. Potencjalne rabaty, które mogą, ale nie muszą zostać uzyskane w przyszłości, nie stanowią dowodu realności ceny. Przeciwnie, wskazują, że kalkulacja wykonawcy opiera się na założeniach niepewnych i spekulacyjnych. Takie wyjaśnienia nie obalają domniemania rażąco niskiej ceny. Skoro nie wykazano, jakie konkretne oszczędności wynikają z upustów i w jakiej wysokości obniżają one cenę oferty, Zamawiający nie miał podstaw do przyjęcia, że argument ten uzasadnia zaoferowaną cenę.

3. Wykonawca nie zastosował się do treści wezwania Zamawiającego

Zamawiający jednoznacznie wezwał wykonawcę do przedstawienia szczegółowej kalkulacji kosztorysowej lub zestawienia sporządzonego według wskazanego wzoru obejmującego oddzielnie:

- a) Zestawienie materiałów dla prac realizowanych siłami własnymi (MA)
- b) Zestawienie materiałów dla prac zleconych podwykonawcom (MB)
- c) Zestawienie sprzętu dla prac realizowanych siłami własnymi (SA)
- d) Zestawienie sprzętu dla prac zleconych podwykonawcom (SB)
- e) Koszt robocizny dla prac realizowanych siłami własnymi (RA)
- f) Koszt robocizny dla prac zleconych podwykonawcom (RB)
- g) Szacowany zysk z realizacji zamówienia (Z)
- h) Koszty pośrednie związane z realizacją zadania (KP)
- i) Wysokość oferty RAZEM (suma MA+MB+SA+SB+RA+RB+Z+KP)

Pomimo tego wykonawca przedłożył jedynie uproszczone kosztorysy, które nie zawierają wymaganej szczegółowości. Nie przedstawiono zestawienia zgodnego z formularzem wskazanym przez Zamawiającego. Tym samym wykonawca nie wykonał wezwania w sposób umożliwiający ocenę prawidłowości kalkulacji ceny. Przedłożony przez wykonawcę dokument nie spełnia żadnego z tych dwóch wariantów a przede wszystkim nie prezentuje informacji o wycenionych materiałach i zastosowanym sprzęcie.

Nie można uznać, że wykonawca wykonał wezwanie Zamawiającego poprzez samo przedłożenie dokumentu nazwanego „kosztorysem”. Załączony kosztorys nie jest kosztorysem szczegółowym. Zawiera on zasadniczo pozycje robót z opisem, ilością, ceną jednostkową i wartością, a więc układ charakterystyczny dla kosztorysu uproszczonego. Nie przedstawia natomiast szczegółowej kalkulacji ceny jednostkowej każdej pozycji, tj. rozbicia na nakłady robocizny, materiałów i sprzętu, ilość roboczogodzin, rodzaj i czas pracy sprzętu, zużycie materiałów, ceny jednostkowe składników RMS oraz sposób naliczenia narzutów dla konkretnych pozycji. Przykładowo w kosztorysach widoczne są jedynie kolumny obejmujące „Poz.”, „Opis i ilość robót”, „Cena jedn.” i „Wartość”, co nie pozwala ustalić, z czego faktycznie składa się dana cena jednostkowa. Taki dokument nie pozwala zweryfikować, czy ceny jednostkowe zostały obliczone w sposób realny. Zamawiający nie może na jego podstawie ustalić, jaka część danej pozycji obejmuje robocizną, jaka materiały, jaka sprzęt, a jaka koszty pośrednie i zysk. Tym samym nie jest możliwe sprawdzenie czy wykonawca rzeczywiście uwzględnił wszystkie koszty wykonania zamówienia.

Ponadto, przedstawione „tabele elementów” i „struktura kosztów” nie zastępują kosztorysu szczegółowego. Są to jedynie zestawienia zbiorcze, które pokazują sumaryczny udział robocizny, materiałów, sprzętu, kosztów pośrednich i zysku w całym kosztorysie lub w grupach robót. Nie pokazują mechanizmu kalkulacji poszczególnych cen jednostkowych.

Kosztorys nie odpowiada także alternatywnemu wzorowi wskazanemu w wezwaniu. Wykonawca takiego zestawienia nie złożył. Nie rozdzielił kosztów na część realizowaną siłami własnymi i część ewentualnie podwykonawczą. Nie wskazał oddzielnie wartości MA, MB, SA, SB, RA i RB. Nie przedstawił również ofert podwykonawców ani dostawców potwierdzających ceny, jeżeli część prac lub dostaw miała być realizowana przez podmioty trzecie. Tym samym dokument nie spełnia wymagań alternatywnego formularza wskazanego przez Zamawiającego.

Kosztorys nie realizuje zasadniczego celu wezwania RNC. Celem wezwania nie było uzyskanie jakiegokolwiek dokumentu z cenami, lecz otrzymanie takich wyjaśnień i dowodów, które w sposób jednoznaczny i wyczerpujący wykluczą podejrzenie nierzetelnej kalkulacji oraz ceny nierealistycznej. Zamawiający wprost wskazał, że wykonawca ma podać przyczyny i okoliczności wpływające na wyliczenie ceny oraz załączyć dowody potwierdzające wyjaśnienia. Przedłożony kosztorys tego nie umożliwia. Nie wyjaśnia, dlaczego wykonawca przyjął określone ceny jednostkowe, nie wykazuje źródeł cen materiałów, nie zawiera ofert dostawców, nie pokazuje realnych stawek sprzętu, nie rozbija cen jednostkowych na składniki

kosztotwórcze i nie wyjaśnia, czy oraz gdzie ujęto koszty obowiązków wynikających z OPZ, takich jak zabezpieczenie drzew, nadzór przyrodniczy, obsługa geologiczna, projekt organizacji ruchu czy utylizacja materiałów z demontażu.

W konsekwencji, złożony dokument nie obala domniemania rażąco niskiej ceny. Nie jest to ani kosztorys szczegółowy wymagany w pierwszym wariancie wezwania ani zestawienie według wzoru Zamawiającego wymagane w wariancie alternatywnym.

W procedurze z art. 224 Pzp ciężar dowodu spoczywa na wykonawcy. Skoro wykonawca nie przedstawił dokumentu o wymaganym stopniu szczegółowości, a jego wyjaśnienia nie pozwalają zweryfikować ceny oferty, Zamawiający powinien uznać, że wykonawca nie wykazał, iż oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny.

4. Pominięcie obowiązkowych kosztów wynikających z OPZ

Odwolujący podniósł, że kosztorysy nie obejmują kosztów wykonania prac, które zgodnie z OPZ powinny zostać ujęte w cenie ryczałtowej. Dotyczy to między innymi:

- a) zabezpieczenia drzew

OPZ nakłada obowiązek zabezpieczenia wszystkich drzew deskowaniem. Do zabezpieczenia

przewidziano: w części 1 – 108 drzew. Przy minimalnym koszcie około 300 zł netto za jedno drzewo daje to łączny koszt około 32 400 zł netto.

b) Nadzór przyrodniczy

Kosztorysy nie przewidują kosztów nadzoru przyrodniczego wymaganego zgodnie z Załącznikiem nr 5 do OPZ.

c) Obsługa geologiczna

OPZ wyraźnie nakłada obowiązek zapewnienia kompleksowej obsługi geologicznej na koszt wykonawcy, która nie została ujęta w kosztorysach.

d) Projekt organizacji ruchu

OPZ jednoznacznie stanowi, że wykonawca zobowiązany jest opracować, uzgodnić oraz wdrożyć projekt tymczasowej organizacji ruchu, a koszt jego wykonania należy uwzględnić w cenie oferty. W kosztorysach brak pozycji obejmującej ten koszt.

e) Utylizacja materiałów z demontażu

Kosztorysy przewidują jedynie wywóz materiałów z rozbiórki, jednak nie uwzględniają kosztów ich zagospodarowania i utylizacji, mimo że OPZ wymaga wywozu na legalne składowisko lub złomowisko wraz z przedstawieniem dokumentów potwierdzających utylizację. Dotyczy to m.in.: 30 słupów betonowych, 2 szaf rozdzielczych, ok. 409 m kabla aluminiowego.

f) Brak pozycji demontażu kabla YAKY 4x35

W kosztorysach brak pozycji obejmującej demontaż kabla wielożyłowego YAKY 4x35 o łącznej długości około 409 m.

5. Błędne i nierealne kalkulacje robót

W kosztorysach przyjęto mechaniczne przepychanie pod drogami i nasypami rur stalowych o średnicy $d=100$ mm (poz. 24-25 kosztorysów), podczas gdy dokumentacja wymaga rury DN110. Stanowi to o niezgodności treści oferty z treścią SWZ.

Ponadto zastosowano różne ceny jednostkowe dla tej samej technologii przecisku w obu kosztorysach, pomimo identycznej średnicy, co świadczy to o braku jednolitej i rzetelnej kalkulacji.

6. Zaniżone ceny materiałów

Kosztorysy zawierają materiały wycenione na poziomie nierealnym, między innymi: piasek – 2 zł/m³ (poz. 15 Zestawienia materiałów) przy cenach rynkowych wynoszących co najmniej około 15 zł/m³. Wykonawca nie przedstawił żadnych ofert handlowych ani dowodów uzasadniających możliwość zakupu piasku po takiej cenie.

7. Niewiarygodne koszty pośrednie

W przedłożonych kosztorysach Przystępujący przyjął koszty pośrednie na poziomie: 50% dla ul. Budziszów oraz 29% dla ul. Olsztyńskiej. Koszty pośrednie stanowią element charakterystyczny dla przedsiębiorstwa i wynikają z jego rzeczywistych kosztów funkcjonowania. Trudno przyjąć, aby dla dwóch elementów tego samego zamówienia wykonywanych przez tego samego wykonawcę poziom kosztów pośrednich różnił się w tak znacznym stopniu. Taka rozbieżność nie została w żaden sposób wyjaśniona przez wykonawcę, mimo że oba kosztorysy dotyczą tego samego postępowania, tego samego wykonawcy, podobnego rodzaju robót oraz realizacji w tym samym mieście i w tym samym okresie. Koszty pośrednie nie są przypadkową wartością przypisywaną dowolnie do poszczególnych pozycji kosztorysu. Są one związane z ogólnymi kosztami funkcjonowania wykonawcy i organizacji budowy, takimi jak koszty zarządu, administracji, zaplecza, obsługi kontraktu, kierownictwa, nadzoru, ubezpieczeń, BHP, dojazdów, koordynacji robót, zabezpieczenia terenu, dokumentacji czy utrzymania gotowości organizacyjnej. Skoro zatem roboty mają być wykonywane przez tego samego wykonawcę, przy wykorzystaniu tego samego potencjału organizacyjnego, kadrowego i sprzętowego, to poziom kosztów pośrednich powinien być co do zasady spójny albo przynajmniej racjonalnie wyjaśniony. Różnica pomiędzy 50% a 29% jest na tyle istotna, że nie może zostać uznana za naturalną lub oczywistą bez przedstawienia szczegółowego uzasadnienia. Brak takiego uzasadnienia oznacza, że nie wiadomo, czy wykonawca rzeczywiście uwzględnił pełne koszty pośrednie realizacji zamówienia, czy też przyjął je arbitralnie, wyłącznie w celu dopasowania końcowej wartości kosztorysu do zaoferowanej ceny. Jest to szczególnie istotne w procedurze badania rażąco niskiej ceny, ponieważ to wykonawca ma obowiązek wykazać, że cena została obliczona rzetelnie i obejmuje wszystkie koszty niezbędne do należytego wykonania zamówienia.

Różne poziomy kosztów pośrednich mogłyby być akceptowalne tylko wtedy, gdyby wykonawca wykazał konkretne, obiektywne przyczyny takiej różnicy, na przykład odmienną technologię robót, odmienny sposób organizacji prac, odmienny udział sprzętu lub robocizny, różne zaplecze budowy albo inny zakres kosztów wspólnych przypisanych do danego zadania.

W niniejszej sprawie wykonawca takich wyjaśnień nie przedstawił. W konsekwencji przyjęcie kosztów pośrednich na poziomie 50% w jednym kosztorysie i 29% w drugim podważa wiarygodność całej kalkulacji. Wskazuje, że kosztorysy

nie stanowią spójnej i rzeczywistej kalkulacji kosztów wykonawcy, lecz dokumenty o charakterze formalnym, które nie pozwalają zweryfikować realności ceny oferty. Zamawiający nie miał podstaw, aby samodzielnie zakładać, że rozbieżność ta jest uzasadniona, skoro wykonawca nie przedstawił żadnych danych ani dowodów potwierdzających prawidłowość przyjętych narzutów.

W konsekwencji, Zamawiający, zgodnie z art. 224 ust. 6 Pzp, powinien był odrzucić ofertę Przystępującego jako zawierającą rażąco niską cenę, gdyż wykonawca nie wykazał, że zaoferowana cena pozwala na należyte wykonanie zamówienia zgodnie z wymaganiami SWZ i OPZ. Wybór tej oferty jako najkorzystniejszej narusza zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, ponieważ premiuje ofertę skalkulowaną z pominięciem istotnych kosztów wykonania zamówienia.

Pismem z dnia 06 lipca 2026 r. wykonawca MHB Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego. Wniósł o oddalenie odwołania. Przystępujący przedstawił swoje stanowisko w sprawie. Wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów stanowiących dokumentację postępowania, w szczególności z:

- oferty Przystępującego, celem wykazania faktu, że Przystępujący złożył ofertę obejmującą wykonanie całości przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentami zamówienia, a oferta ta została następnie wybrana przez Zamawiającego jako najkorzystniejsza;
- zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 25 czerwca 2026 r., celem wykazania faktu wyboru oferty Przystępującego jako najkorzystniejszej w części nr 1 postępowania oraz interesu Przystępującego w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść Zamawiającego;
- wezwania Zamawiającego z dnia 7 maja 2026 r. do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, celem wykazania faktu wszczęcia przez Zamawiającego procedury wyjaśniającej w trybie art. 224 Pzp oraz zakresu żądanych wyjaśnień;
- wyjaśnień Przystępującego z dnia 13 maja 2026 r. dotyczących rażąco niskiej ceny wraz z załącznikami, w szczególności kosztorysami dotyczącymi budowy oświetlenia ul. Budziszów i ul. Olsztyńskiej, zestawieniami materiałów, strukturami kosztów oraz ofertami cenowymi pochodzącymi od dostawców celem wykazania faktu, że Przystępujący złożył Zamawiającemu wyjaśnienia dotyczące sposobu kalkulacji ceny, wskazał okoliczności wpływające na jej wysokość, przedstawił kalkulację obejmującą robociznę, materiały, sprzęt, koszty pośrednie i zysk, a także poparł wyjaśnienia dokumentami potwierdzającymi realność zaoferowanej ceny;
- wezwania Zamawiającego z dnia 22 maja 2026 r. do złożenia dalszych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny, celem wykazania faktu, że Zamawiający dokonał rzeczywistej weryfikacji pierwszych wyjaśnień Przystępującego i zwrócił się o doprecyzowanie konkretnych elementów kalkulacji;
- dalszych wyjaśnień Przystępującego z dnia 27 maja 2026 r., celem wykazania faktu, że Przystępujący udzielił Zamawiającemu dodatkowych, szczegółowych wyjaśnień dotyczących kalkulacji ceny ofertowej, odnosząc się do konkretnych elementów zakresu rzeczowego zamówienia oraz wskazując sposób ich uwzględnienia w cenie oferty;
- informacji Zamawiającego z dnia 1 lipca 2026 r. o wniesionym odwołaniu i wezwaniu wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego, celem wykazania faktu wezwania wykonawców do przystąpienia oraz terminowości niniejszego zgłoszenia.
- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z potwierdzeń przesłania zgłoszenia przystąpienia Zamawiającemu oraz Odwołującemu, celem wykazania faktu wykonania obowiązku doręczenia zgłoszenia Stronom;
- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z informacji Zamawiającego z dnia 1 lipca 2026 r. o wniesionym odwołaniu i wezwaniu wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego celem wykazania faktu złożenia niniejszego przystąpienia w terminie.

Przystępujący podniósł, że Odwołujący kwestionuje jego ofertę w sposób wybiórczy, opierając odwołanie na pojedynczych elementach kosztorysów, z pominięciem całokształtu wyjaśnień złożonych przez Przystępującego. Zamawiający nie zaakceptował wyjaśnień Przystępującego automatycznie ani bezrefleksyjnie, przeciwnie, pismem z dnia 7 maja 2026 r. wezwał Przystępującego do złożenia wyjaśnień, w tym dowodów dotyczących wyliczenia ceny, a po analizie złożonych wyjaśnień wystosował kolejne wezwanie z dnia 22 maja 2026 r., dotyczące konkretnych elementów kosztorysu dla ul. Budziszów. Przystępujący udzielił odpowiedzi również na to wezwanie, wskazując, w których pozycjach kosztorysu ujęto zakwestionowane przez Zamawiającego elementy. W związku z powyższym, już sam przebieg procedury wyjaśniającej przeczy tezie Odwołującego, jakoby Zamawiający nie dokonał realnej weryfikacji ceny oferty Przystępującego.

Zarzut sprzeczności pomiędzy wyjaśnieniami a kosztorysami w zakresie kosztów pracy

Odwołujący błędnie utożsamia wskazaną w kosztorysach stawkę roboczogodziny kosztorysowej z wynagrodzeniem wypłacanym pracownikowi albo z pełną wartością kosztów pracy przyjętych do kalkulacji ceny. Ocena zgodności kosztów pracy z przepisami prawa nie może polegać na mechanicznym zestawieniu jednej wartości

kosztorysowej z minimalną stawką godzinową, bez zbadania rzeczywistego sposobu zatrudnienia i wynagradzania pracowników. Przystępujący w wyjaśnieniach złożonych Zamawiającemu jednoznacznie wskazał, że pracownicy skierowani do realizacji zamówienia są zatrudnieni na podstawie umów o pracę. Przystępujący potwierdził także, że koszty pracy przyjęte do ustalenia ceny nie są niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie właściwych przepisów. Odwołujący nie przedstawił żadnego dowodu przeciwnego. Nie wykazał, że rzeczywiste wynagrodzenia pracowników są niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Odwołujący błędnie pomija to, że w przypadku pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę zasadniczym punktem odniesienia jest minimalne wynagrodzenie miesięczne pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, a nie proste porównanie kosztorysowej stawki roboczogodziny z minimalną stawką godzinową właściwą dla umów cywilnoprawnych. Tym samym, twierdzenie Odwołującego, że samo wskazanie w kosztorysie stawki 29 zł/r-g lub 30,50 zł/r-g przesądza o naruszeniu przepisów o kosztach pracy, jest bezzasadne.

Zarzut niezastosowania się do treści wezwania Zamawiającego

Przystępujący wskazał, że niezasadny jest zarzut niewykonania wezwania Zamawiającego z uwagi na niezłożenie kosztorysu w formie oczekiwanej przez Odwołującego, bowiem wezwanie nie przewidywało jednej, obowiązującej formy przedstawienia kalkulacji ceny. Zamawiający wskazał, że wyjaśnienia mogą zawierać m.in. dowód w postaci szczegółowej kalkulacji ceny ofertowej w formie kosztorysu szczegółowego, a alternatywnie wykonawca może przedstawić zestawienie według wzoru zawartego w wezwaniu. Istotą wezwania było zatem przedstawienie danych pozwalających Zamawiającemu ocenić realność zaoferowanej ceny, a nie zachowanie jednego konkretnego wzoru kosztorysu.

Przystępujący wyjaśnił, że przedstawił Zamawiającemu kosztorysy sporządzone w formularzu kosztorysowym regularnie przez niego używanym, który merytorycznie zawierały zasadnicze dane wymagane do oceny ceny oferty. Kosztorysy obejmują robociznę, materiały, sprzęt, koszty pośrednie, zysk oraz wartość ogółem. Wskazują również stawki robocizny oraz przyjęte narzuty. Tym samym, Zamawiający otrzymał dane odpowiadające kategoriom kosztowym wskazanym w zaproponowanym w wezwaniu wzorze.

Przystępujący w wyjaśnieniach wyraźnie wskazał, że zakłada realizację zamówienia siłami własnymi, z wykorzystaniem własnych pracowników oraz własnego sprzętu. Skoro Przystępujący nie opierał kalkulacji na podwykonawcach, brak odrębnych pozycji dotyczących podwykonawców nie stanowił braku kalkulacji, lecz był konsekwencją przyjętego sposobu realizacji zamówienia.

Zdaniem Przystępującego, decydujące znaczenie ma to, czy całokształt złożonych wyjaśnień i załączników pozwalał Zamawiającemu ocenić realność ceny. W niniejszej sprawie Zamawiający taką ocenę przeprowadził, a następnie zweryfikował konkretne elementy kalkulacji w wezwaniu z dnia 22 maja 2026 r., co potwierdza, że przedłożone kosztorysy były dla Zamawiającego czytelne i podlegały realnej analizie.

Przystępujący podkreślił, że nie ograniczył się do lakonicznego zapewnienia o realności ceny, lecz przedstawił Zamawiającemu konkretne okoliczności wpływające na jej poziom, w tym realizację prac siłami własnymi, wykorzystanie własnego sprzętu i własnych pracowników. Przystępujący przedłożył również kosztorysy, struktury kosztów, zestawienia materiałowe oraz korzystne oferty na materiały od podmiotów trzecich. Dodatkowo, w odpowiedzi na konkretne wątpliwości Zamawiającego wyrażone w piśmie z dnia 22 maja 2026 r., Przystępujący złożył dalsze wyjaśnienia z dnia 27 maja 2026 r., co potwierdza rzeczywisty, a nie pozorny charakter procedury wyjaśniającej.

Zarzut dotyczący zaniżonych kosztów pośrednich

Odwołujący bezpodstawnie twierdzi, że różny poziom kosztów pośrednich w kosztorysach dotyczących ul. Olsztyńskiej i ul. Budziszów podważa wiarygodność kalkulacji, gdyż koszty pośrednie nie muszą być identyczne dla każdego odcinka robót. Ich poziom zależy od organizacji danego zakresu prac, logistyki, dostępności terenu, czasu wykonania, konieczności zaangażowania zaplecza, dojazdów, koordynacji, stopnia skomplikowania robót oraz warunków prowadzenia prac w konkretnej lokalizacji.

W przypadku ul. Olsztyńskiej Przystępujący przyjął niższy poziom kosztów pośrednich, ponieważ zakres ten jest organizacyjnie prostszy, szybszy do wykonania, posiada lepsze warunki transportowe i logistyczne oraz wymaga mniejszego zaangażowania zaplecza organizacyjnego. W przypadku ul. Budziszów poziom kosztów pośrednich jest wyższy, co odpowiada odmiennej organizacji i większemu zaangażowaniu po stronie wykonawcy. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że sama różnica w poziomie kosztów pośrednich świadczy o nierzetelności kalkulacji. Przeciwnie, zróżnicowanie kosztów pośrednich potwierdza, że Przystępujący kalkulował poszczególne zakresy robót indywidualnie, z uwzględnieniem ich rzeczywistej specyfiki, a nie w sposób automatyczny.

Zarzut dotyczący zaniżonych cen materiałów

Przystępujący kwestionuje twierdzenie, że zastosował zaniżone ceny materiałów (ceny piasku) w całości. Przystępujący wyjaśnił, że nawet przy przyjęciu założeń Odwołującego różnica dotycząca ceny piasku miałaby marginalne znaczenie w skali całej oferty. Nie jest to element, który mógłby przesądzać o realności albo nierealności

ceny oferty jako całości. Procedura badania rażąco niskiej ceny nie służy punktowemu kwestionowaniu każdej drobnej pozycji materiałowej, lecz ocenie, czy zaoferowana cena pozwala na należyte wykonanie zamówienia.

Różnica między ceną zaoferowaną przez Przystępującego, a Odwołującego i pozostałych wykonawców

Oferta Przystępującego wyniosła 489.540,00 zł brutto, natomiast oferta Odwołującego 603.000,00 zł brutto. Różnica wynosi 113.460,00 zł, co stanowi około 18,82%. Przedmiotowa różnica nie jest tak znaczna, żeby automatycznie uzasadniała wniosek o rażąco niskiej cenie. W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego różnice cenowe pomiędzy wykonawcami w ww. wysokości są naturalnym skutkiem odmiennej organizacji przedsiębiorstwa, posiadania własnego sprzętu, własnych pracowników, relacji z dostawcami, doświadczenia oraz przyjętej marży, na co skutecznie zwracał uwagę Przystępujący w składanych wyjaśnieniach. Przystępujący podkreślił, że cena oferty Przystępującego jest niższa od średniej arytmetycznej ofert nieodrzuconych o około 30,54%, co oznacza, że fakt przekroczenia tego progu uzasadniał wezwanie do złożenia wyjaśnień, ale nie przesądza o rażąco niskim charakterze ceny.

Zarzut pominięcia obowiązkowych kosztów wynikających z OZP

Nie jest zasadny zarzut, jakoby kosztorysy Przystępującego pomijały obowiązkowe koszty wynikające z OPZ. Odwołujący opiera swoje stanowisko na błędnym założeniu, że brak wyodrębnienia danego kosztu w osobnej pozycji kosztorysowej oznacza brak jego ujęcia w cenie oferty. Cena oferty Przystępującego obejmuje wykonanie całości przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentacją postępowania. Przystępujący w wyjaśnieniach potwierdził, że w cenie oferty ujął cały zakres rzeczowy zgodnie z dokumentacją projektową oraz zapisami SWZ, a także wszystkie nakłady niezbędne do wykonania zamówienia

W konsekwencji, Zamawiający prawidłowo uznał, że wyjaśnienia Przystępującego uzasadniają zaoferowaną cenę, a oferta Przystępującego nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

W dniu 13 lipca 2026 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie. Wniósł o oddalenie odwołania w całości jako bezzasadnego. W ocenie Zamawiającego, złożone przez Przystępującego wyjaśnienia uzasadniały cenę oferty i zostały w wystarczający sposób udowodnione w toku wyjaśniania podejrzenia rażąco niskiej ceny. Wyjaśnienia złożone przez MHB były wystarczająco szczegółowe, wewnętrznie spójne, kompletne i potwierdzone dowodami w postaci kosztorysów oraz ofert kontrahentów MHB w cenotwórczo istotnym zakresie. Odwołujący nie wykazuje ani nie przedstawia dowodów na to, aby cena oferty była rażąco niska.

1. „Sprzeczność pomiędzy wyjaśnieniami a kosztorysami w zakresie kosztów pracy”

Zamawiający wskazał, że stawki roboczogodzin przyjęte w kosztorysach załączonych do wyjaśnień MHB w toku badania podejrzenia rażąco niskiej ceny są wyższe niż minimalna stawka godzinowa ustalona zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz. 1242). Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia od dnia 1 stycznia 2026 r. ustala się minimalną stawkę godzinową w wysokości 31,40 zł. W kosztorysach przekazanych przez MHB, wykonawca ten przyjął stawkę roboczogodziny w wysokości 29 zł/r-g (ul. Olsztyńska i pozostałe) i w wysokości 30,50 zł/r-g (ul. Budziszów i pozostałe), jednakże w ocenie Zamawiającego są to stawki kosztorysowe netto, które w ramach wyliczania ceny podlegają odpowiednim powiększeniom o koszty pośrednie i wskaźniki zysku. Wykonawca złożył również Tabelę Elementów, w których widoczne jest doliczanie powyższych nakładów do samej Robocizny.

Zamawiający podkreślił, że cena oferty MHB nie wydawała się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia ani nie budziła wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, gdyż wartość szacunkowa zamówienia w części 1 postępowania została ustalona przez Zamawiającego na kwotę 415.555,30 zł netto co daje kwotę 511.133,02 zł brutto. Natomiast cena oferty wykonawcy w tej części zamówienia wyniosła 489.540,00 zł brutto. Była więc ona niższa od wartości szacunkowej zamówienia zaledwie o niecałe 5%. Badanie rażąco niskiej ceny zostało przeprowadzane przez Zamawiającego ze względu na obowiązek w tym zakresie wynikający z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp, z uwagi na średnią arytmetyczną cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 Pzp.

2. „Wyjaśnienia mają charakter wyłącznie ogólnikowy”

Zamawiający nie zgodził się z oceną Odwołującego, że wyjaśnienia MHB mają charakter ogólnikowy. Wykonawca ten załączył dowody na okoliczność potwierdzenia kalkulacji ceny, w tym m.in. kosztorysy. Wykonawca przedłożył również tabelę elementów, strukturę podziału kosztów oraz zestawienie materiałowe wraz z ofertami na wybrane materiały konieczne do prawidłowej realizacji zadania.

Wykonawca wskazał w strukturze podziału kosztów, że głównym elementem generującym koszt realizacji, są właśnie użyte materiały. W celu wykazania kosztów materiałów dołączył odpowiednie oferty m.in. ofertę na kabel oświetleniowy na kwotę 30.900 zł netto, na oprawy ze słupami na kwotę 142.780,66 zł brutto, na szafy sterownicze – kompensatory mocy na kwotę 27.000 zł netto. Ceny te znalazły potwierdzenie w kosztorysach przedłożonych przez

wykonawcę w zestawieniach materiałowych.

Tym samym, wyjaśnienia są wystarczająco konkretne i szczegółowe oraz zostały potwierdzone zarówno odpowiednimi dowodami (oferty od kontrahentów) jak i szczegółowymi wyliczeniami wskazanymi w kosztorysach. Zamawiający nie miał żadnych podstaw, aby kwestionować zarówno ww. oferty jak i kosztorysy wykonawcy. W strukturze kosztów dla obu przedmiotów odbioru wykonawca wykazał przy tym zysk wynoszący 2.298,19 zł netto dla I przedmiotu odbioru i 11.633,78 zł netto dla II przedmiotu odbioru.

3. „Wykonawca nie zastosował się do treści wezwania Zamawiającego”

Zamawiający wskazał, że wykonawca wykonał wezwanie w sposób umożliwiający ocenę prawidłowości kalkulacji ceny, a przedłożone kosztorysy prezentują informacje o wycenionych materiałach i zastosowanym sprzęcie. Umyka uwadze Odwołującego, że Zamawiający w wezwaniu z dnia 07.05.2026 r. nie wymagał od wykonawcy przedłożenia tylko i wyłącznie kosztorysu szczegółowego. Wykonawca mógł wykazać realność ceny także innymi dowodami, co też uczynił. W odpowiedzi na wezwanie wykonawca złożył:

- kosztorys w formie uproszczonej,
- tabelę elementów,
- wykres z cenami – strukturę podziału kosztów
- zestawienie materiałów
- oferty na zakup materiałów

Jednocześnie w wyjaśnieniu Wykonawca wskazał, że wszelkie prace będzie wykonywał sam.

W związku z powyższym Zamawiający przyjął złożone wyjaśnienie jako wystarczające. Zgodnie z wezwaniem, wykonawca miał prawo złożyć zestawienie materiału, sprzętu i robocizny z podziałem na podwykonawców. W przypadku braku podwykonawców, jak w przedmiotowej sytuacji Zamawiający nie może wymagać ww. podziału. W złożonej strukturze podziału kosztów na robocizną, materiały, sprzęt wykonawca wskazał obszar najbardziej cenotwórczy, i do tego obszaru odniósł się w dalszych wyjaśnieniach składając zestawienie materiałów jak i oferty na ich zakup.

Zamawiający przy tym podziela stanowisko Izby w zakresie tego, że błędy i pomyłki, które nie wpływają na ogólny odbiór wyjaśnień, tj. nie powodują, że wyjaśnienia nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu, nie powinny stanowić powodu do odrzucenia oferty wykonawcy z uwagi na rażąco niską cenę. Zwrócić również należy uwagę, że wykonawca nie ma obowiązku przedkładać takich dowodów jakie proponuje mu Zamawiający w wezwaniu do wyjaśnień w zakresie podejrzenia rażąco niskiej ceny, co potwierdza orzecznictwo.

4. „Pominięcie obowiązkowych kosztów wynikających z OPZ”

Odwołujący błędnie zarzuca, że wykonawca nie ujął w kosztorysach kosztów wykonania prac wskazanych w tym punkcie odwołania. Wszelkie dodatkowe koszty wynikające z OPZ, takie jak nadzory, dodatkowe dokumentacje czy obsługa geologiczna lub archeologiczna, jeżeli ich zakres jest standardowy oraz ich wartość nie jest znacząca (budowa będzie realizowana na terenach nieobjętych ochroną konserwatorską lub archeologiczną), zgodnie z zasadami kosztorysowania, są uwzględniane w kosztach ogólnych budowy, a w kosztorysie widnieją pod narzutem „Koszty Pośrednie”. Zgodnie z § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. poz. 2458) ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o kosztach pośrednich - należy przez to rozumieć składnik kalkulacyjny wartości kosztorysowej, uwzględniający nieujęte w kosztach bezpośrednich koszty zaliczane zgodnie z odrębnymi przepisami do kosztów uzyskania przychodów, w szczególności koszty ogólne budowy oraz koszty zarządu.

a) Zabezpieczenie drzew

Zamawiający wskazał, że zgodnie z odpowiedzią udzieloną w trakcie postępowania Zamawiający dopuścił wykonanie zabezpieczeń etapowo. Tym samym, ilość drzew do zabezpieczenia w danym momencie wykonywania zamówienia może być mniejsza niż wskazano w OPZ do zabezpieczenia całościowo. Koszt takiego zabezpieczenia stanowi zatem Koszt Pośredni przedmiotowego zamówienia. Dodatkowo, w związku z dopuszczeniem przez Zamawiającego etapowego zabezpieczenia drzew, przywołana przez Odwołującego kwota jest błędna i nie uwzględnia możliwości etapowania. Z wyjaśnień SWZ jednoznacznie wynika, że zabezpieczenie zieleni może następować etapowo – w praktyce tam gdzie aktualnie prowadzone są roboty budowlane. Wykonawca nie miał obowiązku zabezpieczenia w tym samym czasie wszystkich 108 drzew. W punkcie 4.14 lit. c) OPZ Zamawiający wskazał bezpośrednio wycenę zabezpieczenia zieleni jako koszt pośredni do wyceny w kosztach ogólnych budowy.

b) i c) Nadzór przyrodniczy, obsługa geologiczna

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, wykonawca miał prawo wycenić koszty związane z nadzorem przyrodniczym i obsługą geologiczną w Kosztach Pośrednich. Odwołujący bezpodstawnie twierdzi, że wykonawca nie wycenił tych kosztów z tego tylko powodu, że w złożonych kosztorysach nie ma osobnej pozycji na nadzór i obsługę geologiczną.

d) Projekt tymczasowej organizacji ruchu

Tak również, w przypadku kosztów związanych z tymczasową organizacją ruchu wykonawca miał prawo wycenić je w Kosztach Pośrednich. Odwołujący bezpodstawnie twierdzi, że wykonawca ich nie wycenił tylko dlatego, że w kosztorysach nie ma osobnej pozycji związanej z projektem tymczasowej organizacji ruchu. Zamawiający w punkcie 4.6 OPZ jednoznacznie wskazał, że koszty te należy wycenić w ramach kosztów ogólnych budowy:

e) Utylizacja materiałów z demontażu

Jak wskazał sam Odwołujący, kosztorys wykonawcy przewiduje wywóz materiałów z rozbiórki. Zgodnie z pkt 4.20 OPZ, wywóz jest więc możliwy tylko na legalne składowisko odpadów wraz z przedstawieniem dokumentów potwierdzających utylizację. Wykonawca, potwierdził, że wykona cały zakres rzeczowy zgodnie z dokumentacją oraz postanowieniami SWZ i tym samym zgodnie z OPZ, który stanowi załącznik do SWZ. Tym samym wykonawca mógł i powinien wycenić utylizację w Kosztach Ogólnych budowy.

f) Brak pozycji demontażu kabla YAKY 4x35

W ramach zamówienia wykonawca nie ma wykonać demontażu kabla YAKY 4x35 o długości około 409 m. W przedmiarach Zamawiającego dla obu zakresów oświetlenia nie stwierdzono takiej pozycji. Tym samym zarzut w tym zakresie jest chybiony.

Zamawiający wskazał, że zweryfikował przekazane przez wykonawcę kosztorysy, nie tylko pod względem cen, ale również pod kątem wskazanego w nich zakresu robót. W związku z tym Zamawiający wezwał w dniu 22.05.2026 r. wykonawcę do dalszych wyjaśnień w zakresie potencjalnych braków dostrzeżonych w kosztorysach. Wykonawca pismem z dnia 27.05.2026 r. udzielił dodatkowych wyjaśnień, w których potwierdził, że wszystkie elementy, o które pytał Zamawiający zostały uwzględnione w określonych pozycjach kosztorysów w dniu który tych wyjaśnień udzielił.

5. „Błędne i nierealne kalkulacje robót”

Zamawiający wskazał, że kosztorysy sporządza się na podstawie pozycji KNR, których sam opis może różnić się od tego co jest w tej pozycji wycenione. Wykonawca miał do wyboru użycie pozycji z opisem „do 100 mm” lub „do 125 mm”. Nie było tam pozycji z dokładnym opisem DN110.

Na etapie weryfikacji kosztorysów dla rażąco niskiej ceny Zamawiający porównał zgodność zakresu robót wskazanego przez Zamawiającego w Przedmiarach do przetargu. Przy porównaniu ceny netto z Kosztorysu Inwestorskiego, a ceny Przystępującego, nie stwierdzono rażąco niskiej ceny, a przyjęta cena wykonawcy jest możliwa do uzyskania, gdyż Kosztorysy Inwestorskie, do którego porównuje się kosztorys wykonawcy są sporządzane według cen średnich.

Wykonawca w przedmiotowym zamówieniu ma do wykonania oświetlenie w dwóch lokalizacjach. Zatem kosztorysy są indywidualnie dla każdej z lokalizacji, dlatego Zamawiający każdy z nich rozpatrywał osobno. Koszt wykonania prac w różnych lokalizacjach może się różnić nawet w przypadku tego samego wykonawcy. Zamawiający nie ma podstaw, aby kwestionować w takim przypadku różne ceny jednostkowe.

6. „Zaniżone ceny materiałów”

Przystępujący złożył zestawienie materiałów wraz z cenami dla każdej z lokalizacji. Dla materiałów cenotwórczych przy budowie oświetlenia, czyli kabel, słupy, oprawy, fundamenty czy szafki sterownicze Przystępujący dodatkowo złożył oferty na potwierdzenie cen wskazanych w kosztorysie. Koszt ww. materiałów cenotwórczych nie został wyceniony na poziomie nierealnym, co zostało potwierdzone ofertami przedłożonymi przez wykonawcę. Wartość wszystkich materiałów dla I przedmiotu odbioru wynosi 115 021,07 zł netto
Wartość wszystkich materiałów dla II przedmiotu odbioru wynosi 86 271,53 zł netto

Odwołujący zarzuca wycenę materiałów na poziomie nierealnym, jednak konkretyzuje ten zarzut wyłącznie dla ceny piasku, wskazując cenę 2 zł za m³, podczas gdy dla I przedmiotu odbioru wskazana wartość dla piasku to około (47 m³ x 2 zł) 94 zł netto. Przy cenie sugerowanej przez Odwołującego, czyli 15 zł wartość piasku wyniosłaby 705 zł netto. Wykonawca wykazuje zysk dla I przedmiotu odbioru na poziomie 2 298,19 zł netto oraz koszty pośrednie na poziomie 17 221,60 zł netto, nawet jeżeli więc hipotetycznie cena piasku byłaby zaniżona, to wykonawca może bez straty pokryć tę różnicę z zakładanego zysku. Dla II przedmiotu odbioru wskazana wartość dla piasku to około 54 m³ x 2 zł = 108 zł netto. Przy zmianie ceny na 15 zł wartość piasku wyniosłaby 810 zł netto. Wykonawca wykazuje zysk dla II przedmiotu odbioru na poziomie 11 633,78 zł oraz koszty pośrednie na poziomie 35 253,95 zł. Nawet jeżeli więc hipotetycznie cena piasku byłaby zaniżona, to wykonawca również w tym przypadku może bez straty pokryć tę różnicę (702 zł netto) z zakładanego zysku.

7. „Niewiarygodne koszty pośrednie”

Zamawiający wskazał, że koszty pośrednie dla I kwartału 2026 roku wg. Sekocenbud - „Informacja o stawkach robocizny kosztorysowej oraz cenach pracy sprzętu budowlanego IRS” powinny być przyjmowane w zakresie od 40% do 80%. Przystępujący dla I przedmiotu odbioru przyjął Kp=29%, dla II przedmiotu odbioru Kp=50%.

Dla każdego przedmiotu odbioru wykonawca miał prawo przyjąć różne wysokości Kosztów pośrednich. Tak jak Zamawiający wskazywał powyżej, Koszty Pośrednie to nie tylko koszty utrzymania firmy, ale również koszty opisane w

OPZ takie jak nadzory, badania geologiczne, zabezpieczenie drzew czy tymczasowa organizacja ruchu, które dla każdego przedmiotu odbioru mogą być inne.

Dla II przedmiotu odbioru – Kp 50%, Zysk 11% - mieszczą się we wskaźnikach na I kwartał 2026 r.

Ponieważ dla I przedmiotu odbioru Przystępujący przyjął Koszty pośrednie na poziomie 29%, dlatego Zamawiający sprawdził, czy przyjęte ceny wraz z narzutami mogą wpłynąć na niewykonanie zadania. Zamawiający przedstawił analizę porównawczą pomiędzy kwotami za poszczególne elementy zadania, zgodnie z tabelą elementów złożoną wraz z kosztorysem dla I przedmiotu odbioru a wartościami przyjętymi przez Zamawiającego w tabeli elementów scalonych kosztorysu inwestorskiego. Powyższa tabela wskazała, że przyjęcie przez wykonawcę Kosztów Pośrednich na poziomie 29% i zysku na poziomie 3% nie zaniża wartości wszystkich robót przewidzianych do wykonania. Pokazuje ona również, że zgodnie z wyceną Zamawiającego, wykonawca przyjął wyższe ceny niż Zamawiający dla elementów, których głównym kosztem jest sam materiał. Wykonawca w swoich wyjaśnieniach odniósł się również do założonego zysku, który również w przypadku I przedmiotu odbioru jest niższy niż minimalny 5%.

Zamawiający podkreślił, że analiza wyjaśnień Przystępującego z punktu widzenia podejrzenia rażąco niskiej ceny została wykonana w oparciu o:

- złożone przez wykonawcę materiały tj. Kosztorys, Tabelę elementów, strukturę kosztów, zestawienie materiałów i oferty złożone przez wykonawcę.
- Kosztorysy Inwestorskie Zamawiającego.

Krajowa Izba Odwoławcza uwzględniając dokumentację postępowania, dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i wyjaśnienia złożone przez strony i uczestnika postępowania odwoławczego, ustaliła i zważyła, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Izba stwierdziła, że Odwołujący wykazał posiadanie legitymacji uprawniającej do wniesienia odwołania, stosownie do dyspozycji art. 505 ust. 1 Pzp.

Wykonawca MHB Polska sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, stosownie do wymogów przepisów art. 525 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 Pzp.

Izba ustaliła, co następuje:

Przedmiotem zamówienia jest „Budowa oświetlenia ulic w Gdańsku w ramach programu „Jaśniejszy Gdańsk Edycja 2026 Etap I”.

Jak wyjaśnił Zamawiający, cena oferty MHB nie wydawała się rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia i nie budziła wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, gdyż wartość szacunkowa zamówienia w części 1 postępowania została ustalona przez Zamawiającego na kwotę 415.555,30 zł netto co daje kwotę 511.133,02 zł brutto, natomiast cena oferty wykonawcy w tej części zamówienia wynosi 489.540,00 zł brutto. Jest więc ona niższa od wartości szacunkowej zamówienia w tej części zaledwie o niecałe 5%. Badanie rażąco niskiej ceny zostało przeprowadzane przez Zamawiającego ze względu na obowiązek w tym zakresie wynikający z art. 224 ust. 2 pkt 1 Pzp z uwagi na średnią arytmetyczną cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10 Pzp.

Pismem z dnia 07 czerwca 2026 r. Zamawiający wezwał wykonawcę MHB Polska Sp. z o.o. do złożenia wyjaśnień dotyczących Części nr 1:

1.1 Budowa oświetlenia ulic w Gdańsku: ul. Olsztyńskiej, ul. Meissnera, al. Jana Pawła II, ul. Jelitkowski Dwór.

1.2 Budowa oświetlenia ulic w Gdańsku: ul. Polonii Gdańskiej, ul. Budziszów, ul. Wieczorkiewicza.

w tym do złożenie dowodów w zakresie wyliczenia ceny, ponieważ cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1, 5a i 10.

Zamawiający zastrzegł, że wyjaśnienia mogą zawierać m.in. dowód w postaci szczegółowej kalkulacji ceny ofertowej w formie kosztorysu szczegółowego wraz z końcowym zestawieniem tabelarycznym materiałów, robocizny i sprzętu przyjętego do kalkulacji wraz z cenami oraz podaniem wielkości narzutów przyjętych do obliczenia ceny ofertowej, w tym kosztów pośrednich i zysku (dotyczy zarówno prac wykonywanych siłami własnymi jak i prac zleconych podwykonawcom). W przypadku, gdy część prac planowana jest do podzlecenia podwykonawcom koszt pozycji związanych z tymi pracami w przedstawionej kalkulacji należało potwierdzić właściwymi ofertami. Alternatywnie zamiast złożenia dowodu w postaci szczegółowej kalkulacji wykonawca może złożyć dowód w postaci zestawienia sporządzonego według wskazanego wzoru, przy czym zestawienia materiałów, sprzętu i robocizny dla prac zleconych podwykonawcom (część B) należy potwierdzić właściwymi ofertami tych podwykonawców.

Zamawiający wezwał wykonawcę także do złożenia oświadczenia co do:

1) potwierdzenia, że wartość kosztów pracy przyjętych do ustalenia ceny nie jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o

minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;

2) potwierdzenia, że cena oferty uwzględnia realizację zamówienia zgodnie z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Wykonawca MHB Polska Sp. z o.o. udzielił odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego – złożył wyjaśnienia z dnia 13 maja 2026 r. dotyczące rażąco niskiej ceny wraz z załącznikami, w szczególności kosztorysami dotyczącymi budowy oświetlenia ul. Budziszów i ul. Olsztyńskiej, zestawieniami materiałów, strukturami kosztów oraz ofertami cenowymi pochodzącymi od dostawców. Przystępujący złożył Zamawiającemu wyjaśnienia dotyczące sposobu kalkulacji ceny, wskazał okoliczności wpływające na jej wysokość, przedstawił kalkulację obejmującą robociznę, materiały, sprzęt, koszty pośrednie i zysk, a także poparł wyjaśnienia dokumentami potwierdzającymi kalkulację ceny ofertowej, w tym m.in. kosztorysy. Wykonawca przedłożył również tabelę elementów, strukturę podziału kosztów oraz zestawienie materiałowe wraz z ofertami na wybrane materiały konieczne do prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia. Wykonawca wskazał w strukturze podziału kosztów, że głównym elementem generującym koszt realizacji, są właśnie użyte materiały. W celu wykazania kosztów materiałów, które generują najwyższe koszty realizacji przedmiotowego zamówienia, Wykonawca MHB Polska Sp. z o.o. dołączył również odpowiednie oferty m.in. ofertę na kabel oświetleniowy na kwotę 30.900 zł netto, na oprawy ze słupami na kwotę 142.780,66 zł brutto, na szafy sterownicze – kompensatory mocy na kwotę 27.000 zł netto. Ceny te znajdują potwierdzenie w kosztorysach przedłożonych przez wykonawcę w zestawieniach materiałowych.

Zamawiający ponownie wezwał wykonawcę w dniu 22 maja 2026 r. do złożenia dalszych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. W kolejnym wezwaniu zwrócił się do wykonawcy MHB Polska Sp. z o.o. o doprecyzowanie konkretnych elementów przedstawionej pierwotnie kalkulacji, poprzez wyjaśnienie braku (w przedłożonym kosztorysie dotyczącym oświetlenia przy ul. Budziszów – Kosztorys nr 687) prac przewidzianych do wykonania, ewentualnie wskazania w ramach których pozycji kosztorysu ofertowego zostały skalkulowane poniższe prace tj.:

- 1) Układanie kabli w rowach kablowych ręcznie - kable YKXS 3x2,5mm² w ilości 28m,
- 2) Układanie przewodów izolowanych do uziemienia konstrukcji słupa - LgY 1x16mm² w ilości 21 m,
- 3) Montaż wysięgników rurowych o masie do 30 kg na słupie - Wysięgnik 2-ramienny 90° 0,5m/0° w ilości 2 szt.,
- 4) Montaż opraw oświetlenia zewnętrznego na wysięgniku - LED 46,5W w ilości 3 szt.,
- 5) Montaż opraw oświetlenia zewnętrznego na wysięgniku - LED 36,5W w ilości 17 szt.,
- 6) Montaż opraw oświetlenia zewnętrznego na wysięgniku - LED 25,1W w ilości 3 szt.,
- 7) Pionowe znaki drogowe - drogowaskazy jednoramienne o pow. ponad 0.3 m² – montaż tablicy skrajni U-9a w ilości 2 szt.,
- 8) Rozebranie chodników z mieszanek mineralno-bitumicznych z ręcznym obcinaniem krawędzi, szerokość wykopu 0.5-0.7 m przy robotach kablowych w ilości 15m,
- 9) Wykonanie nawierzchni po robotach kablowych - chodniki, wjazdy, place z asfaltu lanego o grubości 3 cm w ilości 30m².

Przystępujący udzielił dalszych wyjaśnień, pismem z dnia 27 maja 2026 r., w którym przedstawił szczegółowe wyjaśnienia dotyczące kalkulacji ceny ofertowej, odnosząc się do wskazanych przez Zamawiającego w wezwaniu konkretnych elementów zakresu rzeczowego zamówienia oraz wskazując sposób ich uwzględnienia w cenie oferty.

W danym stanie faktycznym Izba zważyła, co następuje:

Izba nie stwierdziła naruszenia przez Zamawiającego przepisów art. 226 ust. 1 pkt 8) oraz 224 ust. 6 Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty MHB Polska Sp. z o.o., jako oferty zawierającej rażąco niską cenę z uwagi na to, że wyjaśnienia wraz z załączonymi kosztorysami nie uzasadniały ceny oferty, w szczególności wskazywały zastosowanie stawki roboczogodziny poniżej płacy minimalnej, były niekompletne, ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne, nie obejmowały pełnego zakresu kosztów wykonania zamówienia oraz nie wynikały z nich wszystkie informacje wymagane wezwaniem.

W konsekwencji nie potwierdził się także zarzut naruszenia art. 239 ust. 1 Pzp poprzez nieuprawniony wybór oferty wykonawcy MHB Polska Sp. z o.o. jako najkorzystniejszej w prowadzonym postępowaniu. Nie ma, w ocenie Izby, podstaw do stwierdzenia, że wyjaśnienia ceny złożone przez Przystępującego były niekompletne, ogólnikowe, wewnętrznie sprzeczne i nie wynikały z nich wszystkie informacje wymagane wezwaniem, a załączone kosztorysy nie były ani kosztorysami szczegółowymi, ani sporządzonymi według tabel zamieszczonych w wezwaniu.

Jak wynika z dokumentacji postępowania, Zamawiający wezwał wykonawcę do przedstawienia wyjaśnień, w tym do złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny. Zgodnie z treścią wezwania, Zamawiający wskazał jedynie na możliwość przedłożenia przez wykonawcę kosztorysu szczegółowego lub zestawienia według wzoru zaproponowanego przez Zamawiającego. Zamawiający wskazał w wezwaniu, że wyjaśnienia „mogą zawierać m.in. dowód w postaci szczegółowej kalkulacji ceny ofertowej w formie kosztorysu szczegółowego”.

Wykonawca MHB Polska Sp. z o.o. mógł zatem przedłożyć i przedłożył uproszczone kosztorysy, które zawierają wymagane przez Zamawiającego informacje. Izba podkreśla, że to przedstawienie wymaganych informacji ma

znaczenie przy ocenie, czy wykonawca odpowiedział na wezwanie a nie samo zastosowanie określonej formy, czy formularza. Wezwanie Zamawiającego nie przewidywało jednej, obowiązującej formy przedstawienia kalkulacji ceny. Zamawiający wskazał, że wyjaśnienia mogą zawierać m.in. dowód w postaci szczegółowej kalkulacji ceny ofertowej w formie kosztorysu szczegółowego, a dodatkowo, że alternatywnie wykonawca może przedstawić zestawienie według wzoru zawartego w wezwaniu. Istotą wezwania było zatem przedstawienie danych pozwalających Zamawiającemu ocenić realność zaoferowanej ceny, a nie zachowanie jednego konkretnego wzoru kosztorysu.

Jak wyjaśnił Przystępujący, przedstawił on Zamawiającemu kosztorysy sporządzone w formularzu kosztorysowym regularnie przez niego używanym, który merytorycznie zawierały zasadnicze dane wymagane do oceny ceny oferty. Kosztorysy obejmowały robociznę, materiały, sprzęt, koszty pośrednie, zysk oraz wartość ogółem. Wskazywały również stawki robocizny oraz przyjęte narzuty. Tym samym Zamawiający otrzymał dane odpowiadające kategoriom kosztowym wskazanym w zaproponowanym w wezwaniu wzorze. Przy tym jednocześnie Przystępujący w wyjaśnieniach wyraźnie wskazał, że zakłada realizację zamówienia siłami własnymi, z wykorzystaniem własnych pracowników oraz własnego sprzętu, a zatem brak odrębnych pozycji dotyczących podwykonawców jest konsekwencją przyjętego sposobu realizacji zamówienia.

Przystępujący przedstawił Zamawiającemu konkretne okoliczności wpływające na poziom ceny, w tym realizację prac siłami własnymi, wykorzystanie własnego sprzętu i własnych pracowników. Przystępujący przedłożył również kosztorysy, struktury kosztów, zestawienia materiałowe oraz korzystne oferty na materiały od podmiotów trzecich. Dodatkowo, w odpowiedzi na konkretne wątpliwości Zamawiającego wyrażone w piśmie z dnia 22 maja 2026 r., Przystępujący złożył dalsze kompletne i rzeczowe wyjaśnienia z dnia 27 maja 2026 r. Przedłożone przez Przystępującego kosztorysy merytorycznie odpowiadają kategoriom danych wskazanym przez Zamawiającego w wezwaniu do złożenia wyjaśnień. Sama okoliczność, że zostały sporządzone na innym formularzu nie prowadzi do wniosku o niewykonaniu wezwania. Skoro wykonawca przedstawił wymagane informacje, to nie ma podstaw do uznania, że nie wykonał wezwania w sposób umożliwiający ocenę prawidłowości kalkulacji ceny. Przedłożony przez wykonawcę dokument prezentuje informacje o wycenionych materiałach i zastosowanym sprzęcie.

W wezwaniu do wyjaśnień Zamawiający wymagał od wykonawcy złożenia oświadczenia, że koszty pracy zostały przyjęte na poziomie nie niższym od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę wraz z późniejszymi zmianami. Wykonawca złożył stosowne oświadczenie, potwierdzając, że wszystkie osoby delegowane do realizacji zamówienia będą zatrudnione na umowę o pracę.

Fakt, że z przedłożonych przez wykonawcę MHB Polska Sp. z o.o. kosztorysów wynika, że przyjęto następujące stawki robocizny:

w kosztorysie nr 687 - Oświetlenie Gdańsk, ul. Budziszów – 30,50 zł/r-g

w kosztorysie nr 687 – Oświetlenie Gdańsk ul. Olsztyńska - 29 zł/r-g.

nie oznacza, że wynagrodzenie pracowników jest niższe niż wynikające z przepisów o płacy minimalnej. Stawki robocizny stanowią odmienną kategorię kosztów od stawek wynagrodzenia. Odwołujący błędnie utożsamia wskazaną w kosztorysach stawkę roboczogodziny kosztorysowej netto z wynagrodzeniem pracownika zatrudnionego w ramach umowy o pracę albo z pełną wartością kosztów pracy przyjętych przez Przystępującego do kalkulacji ceny. Zaoferowana stawka robocizny netto na poziomie 29 zł jak i 30,50 zł nie zawiera obciążeń stanowiących koszty pracodawcy. Ponadto, przepisy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie regulują wysokości stawek robocizny kosztorysowej. Wykonawca MHB Polska Sp. z o.o. wykazał zatem realność kalkulacji kosztów pracy w zakresie, w jakim oczekiwał Zamawiający zgodnie z treścią wezwania, w szczególności przedstawiając oświadczenia potwierdzające, że wartość kosztów pracy przyjętych do ustalenia ceny nie jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie oraz, że cena oferty uwzględnia realizację zamówienia zgodnie z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie.

Izba nie podzieliła stanowiska Odwołującego, że kosztorysy przedłożone przez wykonawcę Zamawiającemu w ramach wyjaśnień nie obejmują kosztów wykonania prac, które zgodnie z OPZ powinny zostać ujęte w cenie ryczałtowej.

Jak wynika z treści OPZ, zgodnie z wyjaśnieniami Zamawiającego, Zamawiający dopuścił wykonanie zabezpieczenia drzew deskowaniem etapowo. Tym samym ilość drzew do zabezpieczenia w danym momencie wykonywania zamówienia może być mniejsza niż wskazano całościowo w OPZ. W punkcie 4.14 lit. c) OPZ Zamawiający wskazał bezpośrednio wycenę zabezpieczenia zieleni jako koszt pośredni do wyceny w kosztach ogólnych budowy. Wykonawca nie ma zatem obowiązku jednoczesnego zabezpieczenia w części 1 – 108 drzew, a tym samym koszty tego zabezpieczenia przedstawione przez Odwołującego na poziomie około 32 400 zł netto należy uznać za nieadekwatne do warunków zamówienia. Koszty nadzoru przyrodniczego i obsługę geologiczną wymaganego zgodnie z

Załącznikiem nr 5 do OPZ wykonawca miał prawo wycenić w kosztach pośrednich. Fakt, że w kosztorysach brak pozycji obejmującej ten koszt nie jest równoznaczny z nieuwzględnieniem tego kosztu w ofercie. Zamawiający w punkcie 4.6 OPZ jednoznacznie wskazał, że koszty te należy wycenić w ramach kosztów ogólnych budowy.

Kosztorys wykonawcy przewiduje wywóz materiałów z rozbiórki, co w ocenie Izby jest zgodne z brzmieniem pkt 4.20 OPZ *„Wykonawca zobowiązany jest do wywiezienia na legalne wysypisko, składowisko, złomowisko materiałów z demontażu, gruzu z rozbiórek, odpadów budowlanych i śmieci nie nadających się do przetworzenia lub wykorzystania. Należy dostarczyć Zamawiającemu protokół z utylizacji materiałów wywiezionych.”* W świetle powyższego postanowienia oczywistym jest, że utylizacja materiałów wywiezionych musi nastąpić w sposób legalny, co potwierdzi stosowny protokół.

Co do nieuwzględnienia w kosztorysie pozycji obejmującej demontaż kabla wielożyłowego YAKY 4x35 o łącznej długości około 409 m, Zamawiający jednoznacznie potwierdził, że w przedmiarach dla tego zamówienia brak jest powyższej pozycji, zatem zarzut w tym zakresie jest bezpodstawny.

Izba wskazuje także, że zastosowanie różnych cen jednostkowych dla tej samej technologii przecisku w dwóch kosztorysach, w żadnej mierze nie świadczy o braku jednolitej i rzetelnej kalkulacji. Odwołujący słuszności i zasadności powyższych twierdzeń nie wykazał.

Jak wyjaśnił również Zamawiający, zgodnie z dokumentacją zamówienia, koszt piasku na potrzeby realizacji przedmiotowego zamówienia ma nieistotne znaczenie w skali ceny całej oferty. Nie jest to element, który mógłby przesądzać o nierealności ceny oferty. Nawet jeżeli hipotetycznie cena piasku byłaby zaniżona, to wykonawca może bez straty pokryć różnicę z zakładanego zysku.

Dla materiałów cenotwórczych przy budowie oświetlenia, takich jak kabel, słupy, oprawy, fundamenty czy szafki sterownicze wykonawca złożył oferty na potwierdzenie cen wskazanych w kosztorysie. Koszt ww. materiałów został wyceniony na poziomie realnym - został potwierdzony ofertami.

W przedłożonych kosztorysach wykonawca przyjął koszty pośrednie na poziomie: 50% dla ul. Budziszów oraz 29% dla ul. Olsztyńskiej. Izba podziela stanowisko, że koszty pośrednie nie muszą być identyczne dla każdego odcinka robót. Ich poziom zależy od organizacji danego zakresu prac, logistyki, dostępności terenu, czasu wykonania, konieczności zaangażowania zaplecza, dojazdów, koordynacji, stopnia skomplikowania robót oraz warunków prowadzenia prac w konkretnej lokalizacji. W przypadku ul. Olsztyńskiej Przystępujący wyjaśnił, że przyjął niższy poziom kosztów pośrednich, ponieważ zakres ten jest organizacyjnie prostszy, szybszy do wykonania, posiada lepsze warunki transportowe i logistyczne oraz wymaga mniejszego zaangażowania zaplecza organizacyjnego. W przypadku ul. Budziszów poziom kosztów pośrednich jest wyższy, co odpowiada odmiennej organizacji i większemu zaangażowaniu po stronie wykonawcy. Jak potwierdził również sam Odwołujący, koszty pośrednie nie są przypadkową wartością przypisywaną dowolnie do poszczególnych pozycji kosztorysu. Są one związane z ogólnymi kosztami funkcjonowania wykonawcy i organizacji budowy, takimi jak koszty zarządu, administracji, zaplecza, obsługi kontraktu, kierownictwa, nadzoru, ubezpieczeń, BHP, dojazdów, koordynacji robót, zabezpieczenia terenu, dokumentacji czy utrzymania gotowości organizacyjnej. W ocenie Izby, zatem, przyjęcie zatem kosztów pośrednich na poziomie 50% w jednym kosztorysie i 29% w drugim nie wpływa na wiarygodność kalkulacji oraz nie podważa spójności kalkulacji kosztów wykonawcy.

Wyjaśnienia złożone przez MHB Polska Sp. z o.o. są wystarczająco konkretne i szczegółowe oraz zostały potwierdzone zarówno odpowiednimi dowodami (oferty od kontrahentów) jak i szczegółowymi wyliczeniami wskazanymi w kosztorysach. W strukturze kosztów dla obu przedmiotów odbioru wykonawca wykazał przy tym zysk. Wykonawca ten załączył dowody na okoliczność potwierdzenia kalkulacji ceny ofertowej, w tym m.in. kosztorysy. Wykonawca przedłożył również tabelę elementów, strukturę podziału kosztów oraz zestawienie materiałowe wraz z ofertami na wybrane materiały konieczne do prawidłowej realizacji zadania. W celu wykazania kosztów materiałów, które generują najwyższe koszty realizacji przedmiotowego zamówienia, wykonawca dołączył również odpowiednie oferty m.in. ofertę na kabel oświetleniowy na kwotę 30.900 zł netto, na oprawy ze słupami na kwotę 142.780,66 zł brutto, na szafy sterownicze – kompensatory mocy na kwotę 27.000 zł netto. Ceny te znalazły potwierdzenie w kosztorysach przedłożonych przez wykonawcę w zestawieniach materiałowych.

Odwołujący wybiórczo kwestionuje pojedyncze elementy (lub ich brak) w kosztorysach z pominięciem całokształtu wyjaśnień złożonych przez Przystępującego. Odwołujący nie wykazał, że elementy te przesądzają o rażąco niskim charakterze ceny oferty jako całości. Odwołujący nie wykazał i nie przedstawił dowodów na okoliczność, że cena oferty Przystępującego jest rażąco niska. Zgodnie z art. 537 pkt 1 Pzp, ciężar dowodu, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy, który ją złożył, jeżeli jest stroną albo uczestnikiem postępowania odwoławczego, jednak nie zwalnia to Odwołującego, który podnosi okoliczności dotyczące rażąco niskiej ceny, od obowiązku wykazania i udowodnienia okoliczności, które stanowiły podstawę zarzutu i twierdzeń, że cena oferty jest rażąco niska. Same tylko twierdzenia Odwołującego nie są wystarczające do stwierdzenia rażąco niskiej ceny danej oferty.

W konsekwencji należało stwierdzić, że Zamawiający prawidłowo uznał, że wyjaśnienia Przystępującego uzasadniają zaoferowaną cenę, a tym samym oferta Przystępującego nie podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 Pzp w zw. z art. 224 ust. 6 Pzp.

Uwzględniając powyższy stan rzeczy, ustalony w toku postępowania, Izba orzekła, jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych ((tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 793) oraz § 5 pkt 1 oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. z 2020 r. 2437). Izba zasądziła od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 3 600 zł 00 gr z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika na podstawie spisu kosztów przedłożonych przez Zamawiającego.

Przewodniczący: